

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Палацу творчості дітей
та юнацтва Броварської міської
ради Броварського району
Київської області
від 12.02.2026 № 16

Положення
Палацу творчості дітей та юнацтва
Броварської міської ради Броварського району Київської області
про запобігання та протидію насильству
та жорстокому поводженню з дітьми

1. Загальні положення

1.1. Це Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми (далі – Положення) спрямоване на забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми, створення у Палаці творчості дітей та юнацтва Броварської міської ради Броварського району Київської області (далі – ПТДЮ) середовища вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1.2. Положення розроблено на основі Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658, та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 р. № 1513.

1.3. Завдання Положення:

- запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- формування у працівників ПТДЮ відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми у всіх сферах діяльності;
- забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

1.4. Це Положення визначає:

- порядок дій педагогічних працівників закладу щодо унеможливлення будь-яких видів насильства та жорстокого поводження з дітьми, створення безпечного, вільного від насильства середовища;

- механізм реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі, які сталися у приміщенні, на території закладу або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є заклад освіти;

- запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства, забезпечення оперативного їх розгляду та реагування.

1.5. Суб'єктами виконання Положення є всі учасники освітнього процесу: адміністрація, педагогічні працівники, вихованці, батьки або законні представники дитини, волонтери та інші залучені фахівці, які контактують із дітьми в ПТДЮ.

2. Визначення термінів

2.1. У Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Кримінальному кодексі України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, інших нормативно-правових актах.

Безпечне освітнє середовище – сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

Насильство – це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Види насильства:

- **економічне насильство** – форма насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

- **психологічне насильство** – форма насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб,

спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

- **сексуальне насильство** – форма насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

- **фізичне насильство** – форма насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Жорстоке поводження з дитиною – будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою її експлуатації з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини.

Булінг (цькування) – дії учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника освітнього процесу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

Кривдник – особа, яка вчинила насильство у будь-якій формі.

Потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу, щодо якого було вчинено булінг (цькування).

Спостерігачі – свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування).

Сторони булінгу (цькування) – безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

Кібербулінг (насильство) – форма булінгу, що вчиняється за допомогою електронних засобів комунікації.

Протидія булінгу (насильству) – це комплекс заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та припинення агресивної поведінки (психологічної, фізичної, економічної чи сексуальної), яка завдає шкоди здоров'ю потерпілого, шляхом створення безпечного середовища, правового регулювання, просвітницької роботи, залучення всіх учасників освітнього процесу та суспільства до відповідальності.

3. Заходи щодо запобігання та протидії насильству та жорстокому поведженню з дітьми

3.1. Превентивні заходи:

- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;
- затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2;
- затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей згідно з додатком 3;
- інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу з питань унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми;
- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поведження з дітьми в діяльності ПТДЮ, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
- врахування ризиків насильства та жорстокого поведження з дітьми під час прийому на роботу працівників.

3.2. Заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поведження з дітьми:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поведження з дитиною;
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поведження з дітьми у ПТДЮ (далі – повідомлення).

3.3. Заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми:

- організація тренінгів, інших навчальних заходів для працівників закладу;
- організація інформаційних сесій для дітей (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);
- залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів).

3.4. Заходи з моніторингу та оцінки виконання Положення:

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);
- збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування дітей, батьків, персоналу);
- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню).

3.5. Заходи з інформування:

- розміщення у доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

3.6. Заходи із забезпечення функціонування механізму подання повідомлень, який передбачає:

- інформування учасників освітнього процесу про їх обов'язок повідомити

про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;

- забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

4. Повноваження та обов'язки керівника закладу

4.1. Директор ПТДЮ:

- здійснює заходи, визначені в Типовій програмі унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658 (Офіційний вісник України, 2025 р., № 53, ст. 3700);

- затверджує Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у закладі з урахуванням положень Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658, та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 р. № 1513, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників та здійснює контроль за його виконанням;

- забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників ПТДЮ, які контактують із дітьми, із Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи педагога з дітьми;

- за погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування закладу формує склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі – комісія), організовує її роботу, оприлюднює інформацію про склад комісії;

- організовує інформування працівників закладу про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, зокрема про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки різних форм насильства та жорстокого поводження, порядок взаємодії суб'єктів з метою реагування на такі випадки та організації надання дитині необхідної допомоги, дії та заходи щодо надання дитині екстреної допомоги у зв'язку із загрозою внаслідок насильства її життю та здоров'ю;

- розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, які сталися у приміщенні, на території закладу або під час заходів поза його межами, організатором

(співорганізатором) яких є ПТДЮ (далі – повідомлення), протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує опрацювання комісією отриманих повідомлень;

- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі – сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), відповідної програми для таких осіб;

- забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

- взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

4.2. У разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною керівник закладу:

- невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей;

- скликає засідання комісії не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

4.3. У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною з боку керівника закладу працівники, батьки, інші законні представники дитини або свідки цього випадку повинні повідомити засновнику закладу або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад.

4.4. Засновник закладу або відповідний орган управління, якому підпорядковується заклад, у разі надходження повідомлення стосовно керівника закладу забезпечує виконання завдань і функцій, передбачених для керівника закладу, визначених пунктами 4.2. – 4.3. цього розділу.

4.5. У разі відсутності керівника закладу чи особи, на яку покладено виконання обов'язків керівника закладу, функції керівника закладу, передбачені цим пунктом, виконує засновник або відповідний орган управління, якому підпорядковується заклад.

5. Повноваження та обов'язки працівників закладу

5.1. Працівники ПТДЮ у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;

- за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;
- повідомити директору ПТДЮ, невідкладно звернутися до органів Національної поліції, повідомити батькам або іншим законним представникам дитини у паперовій або електронній формі, крім випадків, коли керівник закладу, батьки або інші законні представники є кривдниками дитини.

6. Комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

6.1. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

Склад комісії формується з урахуванням її основних завдань та затверджується директором ПТДЮ.

Склад комісії не може бути менше п'яти осіб. До нього входять голова, заступник голови, секретар та члени комісії.

До складу комісії входять працівники закладу, зокрема педагогічні (науково-педагогічні) працівники, практичний психолог, а також представники служби у справах дітей за місцем розташування закладу та надавача соціальних послуг, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції (за згодою).

До складу комісії не може входити працівник закладу, щодо якого надійшло повідомлення.

Член комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу комісії.

Кожен член комісії повинен не допускати конфлікту інтересів під час виконання своїх обов'язків. У разі виявлення конфлікту інтересів член комісії зобов'язаний негайно письмово повідомити про це голові комісії. У разі виявлення конфлікту інтересів голови комісії він має утриматися від участі в опрацюванні відповідного повідомлення, письмово повідомивши заступнику голови комісії. У такому разі функції голови комісії виконує заступник голови комісії.

6.2. Метою діяльності комісії є:

- запобігання випадкам насильства та жорстокого поводження з дітьми під час провадження діяльності Палацу творчості дітей та юнацтва Броварської міської ради Броварського району Київської області;
- з'ясування причин, які призвели до випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, та вжиття заходів для усунення таких причин.

6.3. Діяльність комісії провадиться з дотриманням принципів:

- законності;
- верховенства права;
- забезпечення найкращих інтересів дитини;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення;
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;

- комплексного підходу до розгляду випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;
- нетерпимості насильства та жорстокого поводження з дитиною та визнання його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності керується Законами України “Про інформацію”, “Про захист персональних даних”, “Про охорону дитинства”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, постановами Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 “Питання діяльності органів опіки та піклування, пов’язаної із захистом прав дитини” (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561), від 1 червня 2020 р. № 585 “Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779) та іншими актами законодавства.

6.4. До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, зокрема пояснень сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; опрацювання повідомлень, аналіз зібраної інформації щодо обставин, зазначених у повідомленні;
- оцінка потреб осіб, які є стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, в соціальних та психолого-педагогічних послугах і забезпечення таких послуг;
- надання рекомендацій щодо добровільного проходження особами, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, відповідної програми для таких осіб;
- підготовка пропозицій щодо внесення змін до положення про запобігання та протидію насильству та/або жорстокому поводженню з дітьми;
- здійснення моніторингу виконання рекомендацій комісії і надання відповідної інформації службі у справах дітей за місцем розташування суб’єкта;
- розгляд висновків практичного психолога або інших експертних висновків, що мають значення для об’єктивного розгляду заяви у разі їх надходження від батьків або інших законних представників дитини.

6.5. Комісія має право:

- оцінювати потреби сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та надавача соціальних послуг;
- рекомендувати особам, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, проходження відповідної програми для таких осіб;
- визначати причини насильства та/або жорстокого поводження, а також необхідні заходи для усунення таких причин;
- здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та/або жорстокого

поводження з дитиною, заходів впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

- надавати рекомендації для працівників закладу щодо доцільних методів здійснення заходів з дітьми, які стали стороною насильства та/або жорстокого поведження з дитиною;

- надавати рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поведження з дитиною.

6.6. Головою комісії є директор ПТДЮ.

Головою комісії не може бути керівник закладу, щодо якого надійшло повідомлення.

Голова комісії:

- організовує роботу комісії;
- визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії;
- забезпечує дотримання строків та процедур;
- визначає порядок денний і перелік питань, що підлягають розгляду;
- забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник.

У разі відсутності голови комісії та його заступника обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією під час засідання за поданням її секретаря.

У разі встановлення під час діяльності комісії факту вчинення головою комісії насильства та/або жорстокого поведження з дитиною, голова комісії підлягає негайному виключенню із складу комісії. Виконання обов'язків голови комісії у такому випадку виконує його заступник.

6.7. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається під час засідання за поданням голови комісії або його заступника.

6.8. Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку насильства та/або жорстокого поведження з дітьми, брати участь у їх перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;
- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

6.9. Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;
- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

- виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;
- брати участь у голосуванні.

6.10. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться очно, а в разі потреби – дистанційно чи у змішаному форматі, коли частина членів комісії беруть участь у її роботі дистанційно.

Дату, час, місце і формат проведення засідання комісії визначає її голова, за відсутності голови комісії – його заступник.

6.11. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

6.12. Секретар комісії не пізніше ніж за добу повідомляє членам комісії, а також іншим заінтересованим особам про порядок денний запланованого засідання, дату, час, місце і форму його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронній або паперовій формі.

6.13. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії. За відсутності голови комісії вирішальним є голос його заступника.

6.14. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком 4.

6.15. До участі у засіданні комісії можуть залучатися батьки або інші законні представники дитини (за згодою), крім випадків, коли вони є кривдниками дитини, а також особи, які стали свідками випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватися принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;
- ставити питання по суті розгляду;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

6.16. Голова комісії доводить до відома заінтересованих осіб та Державної служби у справах дітей рішення комісії згідно із протоколом засідання та здійснює контроль за його виконанням.

6.17. Строк опрацювання комісією повідомлень та виконання нею своїх завдань не має перевищувати 10 робочих днів із дня їх отримання керівником закладу.

7. Інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми

7.1. ПТДЮ забезпечує інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі – інформування), що передбачає такі напрями (теми):

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- методи профілактики булінгу серед дітей;
- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;
- надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;
- дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;
- алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

8. Поширення інформаційних матеріалів

8.1. Розробка та/або поширення інформаційних матеріалів з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми здійснюється шляхом:

- розміщення на інформаційних стендах у приміщенні закладу, розповсюдження серед працівників, дітей, їх батьків або інших законних представників дитини у формі буклетів (листівок);
- надсилання через батьківські, дитячі групи в месенджерах, розміщення на офіційному веб-сайті закладу та його сторінках у соціальних мережах;
- проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників дитини.

8.2. Інформування здійснюється шляхом:

- проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- інтерактивних тренінгів для дітей із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;
- проведення ігор та рольових вправ, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;
- впровадження занять з питань безпечної поведінки, прав дитини та медіації;
- співпраці з психологом для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;
- організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);

- використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування дітей у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому середовищі, способів та механізмів отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

9. Виявлення та усунення ризиків насильства і жорстокого поводження з дітьми у закладі

9.1. Відповідно до статті 10 Закону України “Про охорону дитинства” забороняється працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

Під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, проводиться опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

9.2. Із метою унеможливлення насильства або жорстокого поводження з дітьми директор закладу забезпечує виявлення поведінки дітей, працівників, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

Недопустимою вважається поведінка, що може призводити до порушення права дитини на повагу до її особистості, гідне ставлення.

Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно дітей та в присутності дітей, застосування покарань до дитини, а також інші індикатори.

9.3. З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною працівники суб'єкта роботи з дітьми та молоддю повинні не допускати фізичного контакту з дитиною, якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності з дитиною.

У разі коли передбачається фізичний контакт з дитиною, який є необхідним відповідно до змісту заходів з дитиною, такий контакт проводиться у присутності не менше однієї повнолітньої особи, крім виконавця, або в приміщенні, що забезпечує можливість вільного доступу інших осіб та не має перешкод для самостійного виходу дитини.

9.4. Унеможливлення насильства та жорстокого поводження включає регулярне оцінювання ризиків, пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням з дітьми, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації, із забезпеченням подальшого моніторингу та контролю, а також перегляд запроваджених заходів з унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Якщо за результатами розгляду повідомлення:

- виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження з дитиною, ПТДЮ аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав дитини;

- не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною та вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

Діяльність щодо виявлення та аналізу ризиків провадиться в закладі із залученням сторін, зокрема дітей.

9.5. Про невиконання, неналежне виконання керівником закладу та відповідальними особами повноважень щодо запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми може бути повідомлено уповноваженій особі (координатору) в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, на яких покладено функції щодо забезпечення рівності прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.

10. Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

10.1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

Булінг (цькування) тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, – тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, – тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

10.2. Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

11. Взаємодія з установами, які здійснюють заходи у сфері

унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми

11.1. Заклад освіти забезпечує постійну співпрацю з органами та установами, які реалізують заходи у сфері запобігання та протидії насильству, зокрема:

- службою у справах дітей;
- центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- органами Національної поліції України;
- закладами охорони здоров'я;
- уповноваженими особами органів місцевого самоврядування.

11.2. У разі виявлення або підозри насильства над дитиною заклад освіти невідкладно повідомляє відповідні служби для організації захисту прав дитини.

11.3. Співпраця здійснюється шляхом:

- обміну інформацією про факти насильства чи ризики його вчинення (з дотриманням законодавства щодо захисту персональних даних);
- проведення спільних профілактичних та інформаційних заходів;
- участі представників служб у нарадах та педагогічних радах за потреби;
- координації дій у випадках кризових ситуацій.

11.4. Усі дії з взаємодії із зовнішніми установами фіксуються у відповідній документації закладу освіти.

11.5. Контроль за своєчасністю та повнотою взаємодії покладається на керівника закладу та заступника з виховної роботи.

12. Прикінцеві положення

12.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Палаці творчості дітей та юнацтва затверджується наказом директора закладу освіти та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу.

12.2. Усі учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з порядком захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження з дітьми.

ТИПОВА ФОРМА

первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

Палацу творчості дітей та юнацтва

Броварської міської ради Броварського району Київської області

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

дитина з інвалідністю;

дитина-сирота;

дитина, позбавлена батьківського піклування;

інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

тілесні ушкодження;

страх, уникання контакту;

розповіді про образи/тиск;

інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

поінформовано відповідальну особу закладу;

поінформовано батьків/інших законних представників;

поінформовано службу у справах дітей;

поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;

інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

ТИПОВА ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації *	Заходи реагування	Результат **	Підпис відповідальної особи
------------------	--	-----------------------	----------------	-------------------	--------------	-----------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

ТИПОВА АНКЕТА
анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

- так, завжди;
- інколи;
- ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

- з повагою;
- байдуже;
- іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників закладу, інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

- так;
- ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

- так;
- ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків
насильства та/або жорстокого поводження з дітьми
Палацу творчості дітей та юнацтва Броварської міської ради
Броварського району Київської області
(найменування закладу освіти (далі — суб'єкт))

_____ 20__ р.
_____ хв.

Час: ____ год

Підстава:

(від кого і коли надійшло повідомлення)

про випадок насильства та/або жорстокого поводження з дітьми)

(стислий зміст повідомлення)

Присутні:

члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № ____:

інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

Розгляд питань Порядку денного засідання*

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії

(власне ім'я, прізвище)

* Розділ доповнюється окремими сторінками.

**Примірний перелік
номерів телефонів та служб для звернення дітей
по допомогу у випадку насильства та жорстокого
поводження з ними або загрози їх життю чи здоров'ю,
а також випадків насильства та/або жорстокого
поводження або загрози життю чи здоров'ю
інших дітей в закладах**

1. Національна гаряча лінія для дітей та молоді:
116 111 (безоплатно з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);
0 800 500 225 (безоплатно із стаціонарного або мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).
2. Урядова гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей – 15 – 47 (безоплатно, цілодобово).
3. Національна поліція – 102 (екстрене реагування, цілодобово).
4. Єдиний контактний номер телефону системи надання безоплатної правничої допомоги – 0 800 213 103 (безоплатно по всій Україні).
5. Гаряча лінія з протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, гендерної дискримінації:
0 800 500 335 (із стаціонарного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);
116 123 (з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).
6. Лінія довіри Міжнародного благодійного фонду “Українська фундація громадського здоров'я”:
понеділок, п'ятниця, субота: (093) 795-34-53, (099) 366-63-45;
вівторок, середа, четвер: (099) 366-63-58, (093) 795-31-06.
7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – 0 800 50 17 20 (гаряча лінія з прав дитини).

Примітка. Служба у справах дітей обласних та місцевих держадміністрацій зазначає номери телефонів індивідуально відповідно до місця розташування закладу.
Крім, того рекомендується додавати такі номери телефонів чергового служби у справах дітей відповідної територіальної громади психолога закладу, керівника закладу для внутрішнього реагування.